

Бідні люди (стислий переказ)

Федір Достоевський

Головний герой Макар Деушкин – типовий канцелярський працівник Петербурга. Він змушений тулитися за перегородкою загальної кухні будинку на Фонтанці. Краще житло він зняти міг би, але змушений краще знімати для далекої родички Варвари. Не дивлячись на те, що у Макара самого мало грошей, він береться опікувати 17-річну дівчину, яка залишилася без батьків. Але вони далеко тримаються один від одного, оскільки сусіди можуть побачити їх і почати пліткувати. Але так як обидва надзвичайно самотні люди, то шукають підтримки один в одного. Щоб якось тримати зв'язок, Макар і Варвара ведуть переписку. Саме в цьому листуванні і розкривається вся історія їхніх стосунків.

Макар балує Вареньку всякими солодощами, при тому, що самому йому доводиться економити на їжі. Варвара лає його за такі необдумані витрати. Макар виправдовується тим, що ним керує невинні батьківські почуття.

Далі Макар розповідає про свою обителі – це гниле місце з затхлим запахом. Він коротко подає характеристики мешканців. Мила листування набуває тривожний характер. Варвару розшукує далека родичка, якій жила Варя. Саме ця родичка зробила Варю утриманкою багатого поміщика. Переживаючи, що її можуть знайти, Варя сильно хворіє. Макар піклуватися про дівчину і змушений продати деякі зі своїх одягів. Варя одужує і розкривається перед Макаром. У своїх листах вона розповідає про своє життя з самого дитинства. У відповідь на цей лист, Макар теж розповідає Варі про себе. Паралельно розкривається його характер. Це тихий, непривабливий чоловік, над яким постійно насміхаються.

Влітку Макар везе Варю на прогулянку. Твори, які Макар знаходить смішними і дотепними, Варя критикує.

Варя розуміє, що утримувати її Макарові стає все важче й важче, і вона, будучи нездоровою, намагається влаштуватися на роботу. Варя потихеньку привчає Дівчини до Пушкіну, Гоголю. Макар ототожнює себе з головними героями і не завжди це грає на його користь.

Гроші у Макара закінчилися. До Варі приходить офіцер з непристойними пропозиціями, але Макар не зміг її захистити і був спущений по сходах. А тут ще й з'являється гонець від Анни, яка обіцяє заїхати до Варі з візитом. Макар нічого зробити не може і шукає розради в алкоголі. Варя виправдовує його.

Несподівано на Макара обрушилася удача у вигляді ста рублів. За квартиру сплачено, але поміщик знаходить Варю. Вона виходить за нього заміж, тому що тільки він здатний повернути їй добре ім'я і дати стан. Деушкін залишається один і не розуміє, навіщо йому потрібні всі ті знання і смак, що прищепила Варя.